

Gazdasági tendenciák és jogi kihívások a 21. században, 4.

Készült a Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kara
Üzleti Jogi Intézetében.

Intézetvezető:
Gellén Klára
egyetemi tanár

Gazdasági tendenciák és jogi kihívások a 21. században, 4.

*Szerkesztette:
Gellén Klára*

Iurisperitus Kiadó
Szeged, 2023

Lectiones Iuridicae

Sorozatszerkesztő:

Balogh Elemér
egyetemi tanár

© <i>Árvai Gergő, 2023</i>	© <i>Krajnyák Enikő, 2023</i>
© <i>Farkas-Csamangó Erika, 2023</i>	© <i>Molnár Szabolcs, 2023</i>
© <i>Gellén Klára, 2023</i>	© <i>Németh Gabriella, 2023</i>
© <i>Hegyes Péter István, 2023</i>	© <i>Schiller-Dobrovitz Alexandra, 2023</i>
© <i>Herczeg Ágnes, 2023</i>	© <i>Tengölics Zsófia Márta, 2023</i>
© <i>Kamplér Béla, 2023</i>	© <i>Varga Dóra, 2023</i>

Műszaki szerkesztő:

Kovács Ildikó

Felelős kiadó:

Görög Márta dékán, a Pólay Elemér Alapítvány kuratóriumának elnöke

Készült az Innovariant Kft.-ben

Felelős vezető: Drágán György

ISSN 2062-5588

ISBN 978-615-6268-42-6

TARTALOM

GELLÉN KLÁRA: Előszó.	7
ÁRVAI GERGŐ: A magyar földtulajdoni viszonyok rendezésének szükségessége egy versenyképesebb agráriumért.	9
FARKAS-CSAMANGÓ ERIKA: Gyártói felelősség kiterjesztése a hulladékgazdálkodásban	27
HEGYES PÉTER ISTVÁN: Az „élelmiszer” jogi fogalma és egyes elhatárolási kérdései. . .	35
HERCZEG ÁGNES: Technológiai kihívások a közbeszerzések területén.	49
KAMPLER BÉLA: Alanyi ÁFA-mentességet választók az ÁFA rendszerében	55
KRAJNYÁK ENIKŐ: A magyar és a norvég alkotmány környezetvédelmi rendelkezéseinek összehasonlítása a két ország alkotmánybírósági gyakorlatának tükrében	77
MOLNÁR SZABOLCS: Történelem energiaszemléletben	89
NÉMETH GABRIELLA: Az okiratfordítás magánjogi és közjogi dimenziói: fordítási és hitelesítési problematika aggályos okiratok és elektronikus iratok esetében.	105
SCHILLER-DOBROVITZ ALEXANDRA: A mező- és erdőgazdasági hasznosítású földekre gyakorolható elővásárlási jog, mint a szerződési szabadságot korlátozó jogintézmény	129
SZUROVE CZ ZOLTÁN: Van-e emberi jogunk a csendhez? – Zajvédelmi tárgyú ügyek az emberi jogok európai bírósága előtt.	137
TENGÖLICS ZSÓFIA MÁRTA: A termelői támogatások versenyképességi vetülete különös tekintettel a fiatal termelői támogatási rendszerre	149
VARGA DÓRA: A települési adó az önkormányzati adóztatás rendszerében	157

ALANYI ÁFA-MENTESEGET VÁLASZTÓK AZ ÁFA RENDSZERÉBEN

1. Bevezetés

A magyar államháztartás – fiskális szempontból – tradicionálisan *legfontosabb bevételi forrását*¹ az általános forgalmi adó (a továbbiakban: ÁFA) bevételek jelentik. Ezen adónem – a közös hozzáadottérték-adó (a továbbiakban: Héa) rendszerről szóló, 2006. november 28-án elfogadott, majd 2007. január 1-én hatályba lépett *2006/112/EK irányelv*re (a továbbiakban: Héa-irányelv) épülő – hazai jogi szabályozása az általános forgalmi adóról szóló *2007. évi CXXVII. törvényben* (a továbbiakban: Áfa tv.) található meg.

Az ÁFA lényegi ismérve tehát, hogy az állam működéséhez megfelelő összegben bevételi forrásokat biztosítson, amely célnak való megfelelés szándéka tükröződik az ÁFA – általánosnak minősülő – 27%-os hazai adómértékében, amely adómérték jelenleg nem csak az EU-ban, hanem az Föld összes országát is figyelembe véve a legmagasabb.² Az államháztartási bevételek előteremtésének kiemelt szempontja ellenére az Áfa tv. némely speciális tényállásra olyan sajátos előírásokat tartalmaz,³ amelyek esetében a fiskális szempontok háttérbe szorulnak és az ÁFA kezelésére az általánostól eltérően kerül sor. Az általánostól különböző módon kezelt ilyen sajátos jogállás egybek⁴ mellett az ebben a tanulmányban részletesen bemutatásra kerülő – de terjedelem korlátok miatt azért nem minden aspektusára kiterjedő – *alanyi ÁFA-mentesség* is, aminek fontos gyakorlati szerepét

---

¹ Lásd erről pl. a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényt, amelynek előírásai értelmében a 2023-as költségvetési évben az ÁFA-ból származó bevételek közel 8.000 Mrd Ft-ban lettek előirányozva, amely összeg a központi költségvetés teljes bevételi előirányzatának több mint 1/3-át teszi ki.

² A magyarországi 27%-os általános ÁFA kulcsot az EU-ban a Dániában, Svédországban és Horvátországban alkalmazott 25%-os adómérték követi, az EU-n kívül pedig az EU-val külön megállapodást kötött Norvégiában alkalmaznak még 25%-os adómértéket, a többi országban ennél alacsonyabb mértékű a forgalmi adó általános kulcsa. Lásd: <https://hu.economy-pedia.com/11029513-vat-ranking-in-latin-america> és <https://hu.economy-pedia.com/11029470-vat-in-the-world> (2023.10.27.).

³ Ezen előírások sajátossága elsősorban az ÁFA-fizetési kötelezettség keletkezésének időpontja, az ÁFA mértékének és alapjának meghatározása kapcsán figyelhető meg. Ezekben az esetekben érvényesül a *lex specialis derogat legi generali* jogelv az ügylet ÁFA-rendszeren belüli kezelése és számlázása kapcsán, vagyis elsősorban az érintett különös adózási módra vonatkozó speciális szabályokat kell alkalmazni, és csak akkor kell az Áfa tv. általános szabályait figyelembe venni, ha valamely kérdést nem szabályoznak a speciális előírások vagy expressis verbis az általános szabályok alkalmazását határozzák meg.

⁴ Az alanyi ÁFA-mentességhez hasonlóan speciális szabályozás alá tartozó terület az Áfa. tv-ben a használt ingóságok és az utazásszervezés ún. árrésadózása, a mezőgazdasági tevékenységet végzők különös adózási jogállása és a pénzforgalmi szemléletben teljesítendő ÁFA fizetési kötelezettség is.

az adja, hogy Magyarországon kiemelkedően magas az ÁFA alól alanyi mentes státuszban lévő ÁFA-alanyok száma.

2. Az alanyi ÁFA-mentes jogállás főbb jellemzői⁵

Az alanyi ÁFA-mentességre vonatkozó, az általános ÁFA-szabályoktól eltérő különös előírásokat az Áfa. tv. XIII. fejezete tartalmazza, ami szerint az alanyi ÁFA-mentesség egy olyan *speciális státusz*, ami kifejezetten az ÁFA-alany személyéhez kötődik, tehát független az általa végzett tevékenységtől. Ez azt jelenti, hogy – jellemzően, de nem kivétel nélkül – az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok által végzett minden ügylet az ÁFA-mentes körbe tartozik, tekintet nélkül az adott tevékenység jellegére. Tehát az alanyi ÁFA-mentes státuszban lévők alapvetően kívül esnek az ÁFA hatókörén, különleges jogállást élveznek, aminek a sajátossága egyebek mellett abban áll, hogy a rájuk vonatkozó speciális szabályozást nem az általuk végzett tevékenység alapján, hanem a személyükkel összefüggő – konkrétan az általuk ténylegesen elért éves árbevételhez kapcsolódó – feltételek teljesülése esetén alkalmazhatják. Az alanyi ÁFA-mentes státusz tehát *nem alanyi jogon jár*, hanem *választható*, mégpedig csak bizonyos személyi feltételek teljesítése esetén, amely státusz biztosításával az volt a jogalkotó elsődleges célja, hogy csökkentse az éves szinten nem túl magas árbevételt realizáló vállalkozások adminisztratív terheit, tekintve, hogy mentesítette őket az ÁFA-val kapcsolatos adóbevallási kötelezettség alól. Az alanyi ÁFA-mentesség választáson alapuló jellege azt jelenti, hogy az ÁFA-alany csak abban az esetben jogosult alanyi ÁFA-mentesen eljárni, ha e jogállás választását az állami adó- és vámhatóság (a továbbiakban: NAV) felé *előzetesen bejelentette*. A választás a tárgy naptári év végéig szól, azonban, ha az ÁFA-alany az alanyi ÁFA-mentesség feltételeinek a továbbiakban is megfelel, akkor – feltéve, hogy a választását az adóév végével nem változtatja meg – az alanyi ÁFA-mentesség a következő adóévekben is mindaddig megilleti, amíg a feltételeknek megfelel.

Az alanyi ÁFA-mentesség választása és a hozzá szükséges – a tanulmány további részeiben bemutatásra kerülő – egyéb feltételek teljesülése következményeként az alanyi ÁFA-mentesség időszakában az ÁFA-alany *nem jogosult* és kötelezett az értékesítései kapcsán az *ÁFA felszámítására és fizetésére*, de az előzetesen felszámított *ÁFA levonására sem jogosult* a beszerzései kapcsán a részére értékesítők által felszámított ÁFA tekintetében. További jellemzője még az alanyi ÁFA-mentes pozíciónak, hogy kizárólag olyan számlát állíthat ki az ilyen ÁFA-alany, amiben sem áthárított ÁFA, sem az ellenértékben lévő ÁFA-mértékére való hivatkozás⁶ nem szerepel. A számlán az ÁFA-mentességre hivatkozni kell, a hivatkozás tetszőlegesen, de egyértelmű módon kell történnjen, pl. az Áfa tv. XIII. fejezetére történő hivatkozással („Adómentes az Áfa tv. XIII. fejezete alapján”),

⁵ A témával kapcsolatban lásd BODA Péter: *Az alanyi adómentességre vonatkozó különös szabályok az áfában*. Adó szaklap, 2021/8–9. pp. 50–57.; VÁRADI Adrienn: *Az alanyi adómentesség 2019-re vonatkozó szabályai*. Adó szaklap, 2019/1–2. pp. 1–11. p.; FARKAS Alexandra: *Különös adózási módok az áfában*. Adókélex, 2021/4. pp. 1–72.

⁶ Az Áfa tv. 83. §-a értelmében amennyiben a juttatott vagyoni előny (ellenérték) pénzben kifejezett összegét úgy kell tekinteni, mint ami a fizetendő ÁFA-t is tartalmazza, akkor az ÁFA megállapításához 21,26 vagy 4,76 vagy 15,25%-ot kell figyelembe venni (ezen %-ok segítségével a bruttó értékben megadott ellenértékből a fizetendő ÁFA visszafelé számolva meghatározásra kerülhet).

vagy pl. az ÁFA-mentesség jellegének megnevezésével („Alanyi adómentes”). Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az ügyleteiről – úgy mint a normál ÁFA-alanyok – főszabályként számlát köteles kibocsátani. Amennyiben a konkrét ügyletben fennállnak a nyugtakisbocsátás feltételei, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany számla helyett nyugtát is kibocsáthat. Fontos tudni, hogy az a szabály, amely szerint az ÁFA-mentes ügyletekről számla helyett elegendő ún. számviteli bizonylatot kiállítani, az alanyi ÁFA-mentességre *nem* vonatkozik.⁷

Fontos kiemelni, hogy az alanyi ÁFA-mentesség – szemben a tényleges ÁFA-mentességgel, amikor az ÁFA-alany szintén nem kell ÁFÁ-t fizessen az ügylete⁸ után, de az ahhoz kapcsolódó beszerzéseiben részére felszámított ÁFÁ-t levonásba helyezheti – egy sajátos ÁFA-mentességet jelent, mivel az alanyi ÁFA-mentes adóalany az ÁFA-fizetési kötelezettség hiánya miatt – főszabályként – az *ÁFA-levonási joggal sem élhet*, tehát az általa befogadott számlák ÁFA-tartalmát nem helyezheti levonásba. Érdemes megemlíteni, hogy az a szabály, amely szerint az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany nem jogosult ÁFÁ-t áthárítani, csupán a főszabály, vagyis vannak olyan – később részletesen bemutatásra kerülő – esetek is, amikor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany mégsem ÁFA-mentesen, hanem ÁFA felszámítása mellett értékesít.

Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany – feltételezve, hogy nincs olyan ügylete, ami kapcsán a fő szabálytól eltérően mégis valamilyen ÁFA-kötelezettsége keletkezne – ÁFA-bevállás *benyújtására nem kötelezett*,⁹ hiszen főszabályként nem keletkezik neki olyan fizetendő ÁFÁ-ja, amelyet be kellene vallania.¹⁰

A fentiek alapján megállapítható, hogy pénzügyi szempontból – az ÁFA-levonási jog hiánya miatt – azon adóalanyok számára lehet kedvező az alanyi ÁFA-mentesség választása, akik nem rendelkeznek jelentősebb összegű (ÁFÁ-t tartalmazó) beszerzési számlákkal. Ezen kívül azoknak is, akik számára az értékesítéseik kapcsán fontos szempont a minél alacsonyabb eladási ár, ugyanis az általuk kibocsátott számlában nem kerül sor ÁFA felszámítására, ami miatt a vásárlóik elvileg ÁFA-tartalom nélkül olcsóbban juthatnak a részükre értékesítésre kerülő termékekhez, szolgáltatásokhoz.

3. Az alanyi ÁFA-mentes státusz választásának feltételei és egyes eljárásjogi tudnivalói

Az Áfa tv. XIII. fejezetének előírásai egyebek mellett azt is meghatározzák, hogy pontosan mely adóalanyi kör kapcsán merülhet fel az alanyi ÁFA-mentesség választásának lehető-

⁷ Az Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pontja csak az Áfa tv. 85–86. §-aiban foglalt (közismert néven tárgyi ÁFA-mentes) ügyletekre engedi meg, hogy számla helyett számviteli bizonylatot állítsanak ki, az alanyi ÁFA-mentes ügyletekre viszont ez nem vonatkozik.

⁸ Ilyen ügylet pl. az Áfa tv. 98. §-ában szabályozott ÁFA-mentes Közösség területén kívülre történő termékértékesítés. A Közösség ÁFA tv. szerinti értelmezését lásd az Áfa tv. 1. számú Mellékletében.

⁹ Lásd az Áfa tv. 257. § (2) bekezdés *ba*) pontját.

¹⁰ E szabály alól van kivétel, hiszen az Áfa tv. 257. §-ából az is következik, hogy amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanynak valamilyen különleges körülmény folytán mégis keletkezik akár fizetendő, akár levonható ÁFÁ-ja, akkor arra vonatkozóan a megfelelő ÁFA-bevállási nyomtatványt, Közösségi ügylet esetén pedig az Áfa tv. 4/A. sz. melléklet I. pontjában szabályozott ún. Összesítő nyilatkozatot is köteles benyújtani.

sége, valamint hogy az adóévben az általuk történő értékesítéseknek mekkora Ft-összeg a felső értékhatára.¹¹

Az alanyi ÁFA-mentesség választásának *alapfeltétele*, hogy az érintett ÁFA-alany *gazdasági céllal*¹² *belföldön*¹³ *letelepedett* legyen, ennek hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye legyen belföldön. Ez azt jelenti, hogy azok az ÁFA-alanyok, akik hazánkban csupán regisztrációs adószámmal rendelkeznek, de Áfa tv-ben meghatározott székhellyel, állandó telephellyel nem, alanyi ÁFA-mentesség választására nem jogosultak. Emiatt például az a külföldi vállalkozó, aki Magyarországon értékesíti a termékeit, adószám kiváltására lesz kötelezett, mivel belföldi teljesítési hellyel értékesíti a termékeit, viszont alanyi ÁFA-mentesség választására nem lesz jogosult, mivel csak regisztrált, de letelepedéssel nem rendelkező ÁFA-alanynak minősül.

Az előadottak alapján megállapítható, hogy az alanyi ÁFA-mentesség alkalmazhatóságának alapja az ÁFA-alany ilyen irányú *választása*, tehát az Áfa tv. XIII. fejezetének különös előírásai még valamennyi feltétel teljesülése esetén *sem* automatikusan, hanem kizárólag a NAV részére előzetesen megtett *bejelentés* esetén illetik meg a belföldön letelepedett vagy ennek hiányában a legalább belföldön lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező ÁFA-alanyokat.

Az alanyi ÁFA-mentesség *választására jogosító felső összeghatár* meghatározása kapcsán az ÁFA-alany által ilyen minőségben, *belföldön* és ellenérték fejében teljesített összes termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékének Ft-ban kifejezett és éves szinten göngyöltett összegét kell figyelembe venni. A jogosult körbe tartozó ÁFA-alany abban az esetben választhatja az alanyi ÁFA-mentességet, ha a nettó árbevétele sem a tárgyévet megelőző naptári évben, sem pedig a tárgyévben reálisan várhatóan, illetőleg ténylegesen *nem haladja meg* az Áfa tv-ben előírt, *12 M Ft-nak* megfelelő összeget.¹⁴ Tehát az ÁFA-alany a tényleges működése adataiból kiindulva előre meg kell becsülnie, hogy a választása évében az általa teljesítésre kerülő ügyletek ellenértéke várhatóan meghaladja-e vagy sem a releváns értékhatárt. Az ÁFA-alanytól elvárt, hogy a becslése kellően megalapozott legyen, tehát reálisan tükrözze azon várakozását, ami szerint a jogszabályban rögzített árbevétel értékhatárt a tárgyévben nem fogja túllépni.

¹¹ Az Áfa tv. 188. § (2) bekezdése értelmében 2019-től az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító felső értékhatár 12 M Ft-nak megfelelő pénzüsszeg, ezt megelőzően 2017–2018. között évi 8 M Ft, 2013–2016. között évi 6 M Ft, 2008–2012. között pedig évi 5 M Ft volt az éves árbevétel felső korlátja.

¹² A „gazdasági célú letelepedés” kifejezés alatt – az ÁFA tekintetében – azt értjük az Áfa tv. 254. § (1) bekezdése értelmében, hogy az ÁFA-alany ott telepedik le gazdasági céllal, ahol gazdasági tevékenységének székhelye (a központi ügyvezetése helye) van, kivéve, ha az EU kötelező jogi aktusa ettől eltérően rendelkezik); vagy állandó telephelye (a székhelyén kívül a gazdasági tevékenysége folytatására huzamosabb időtartamra létesített vagy arra szánt földrajzilag körülhatárolt hely, ahol a gazdasági tevékenység önálló folytatásához szükséges egyéb feltételek is ténylegesen rendelkezésre állnak, ideértve az ÁFA-alany kereskedelmi képviseletét is, de utóbbit csak annyiban, amennyiben az Áfa tv. 37. § (1) bekezdésének alkalmazásában a kereskedelmi képviselet a legközvetlenebbül érintett, kivéve, ha az EU kötelező jogi aktusa ettől eltérően rendelkezik, azzal, hogy amennyiben a gazdasági célú letelepedéshez joghatás fűződik és az adóalanynak a székhelye mellett egy vagy több állandó telephelye is van, akkor a joghatást a székhelynek vagy az adott ügylet teljesítésével a legközvetlenebbül érintett állandó telephelynek kell betudni (*ez a rendelkezés az ÁFA-alany lakóhelyére vagy szokásos tartózkodási helyére is vonatkozatható, amennyiben gazdasági célú letelepedési helye nincs*).

¹³ Lásd az Áfa tv. 187. § (1) bekezdését.

¹⁴ Lásd az Áfa tv. 2019-től hatályos 188. § (2) bekezdését.

Kiemelendő, hogy a normál alanyi ÁFA-mentes tevékenység ellenértéke mellett egyes sajátos ÁFA-mentes értékesítési ügyletek ellenértéke is *figyelembe veendő* a 12 M Ft-os értékhatár szempontjából,¹⁵ így azon termékértékesítéseké, amelyek azért ÁFA-mentesek, mert az értékesítést megelőzően eredetileg adólevonásra nem jogosító tevékenységhez történt a termékek beszerzése; valamint az Áfa tv. 124. §-ában megállapított levonási tilalom miatt a termékek korábbi beszerzésekor ÁFA levonás nem volt gyakorolható; továbbá azon személygépkocsi-értékesítéseké, amelyek azért ÁFA-mentesek, mert az értékesítést megelőzően az érintett személygépkocsit tárgyi eszköz céljára szerezték be és emiatt nem volt levonható a beszerzési ÁFA-ja.

A 12 M Ft-os éves felső értékhatárba *nem kell beszámítani* az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany vállalkozások néhány speciális ügyletének ellenértékét,¹⁶ ilyenek az alábbiak:

- a) a tárgyi eszközként igénybe vett termékek értékesítése;
- b) az immateriális jószágként használt, egyéb módon hasznosított vagyoni értékű jog végleges átengedése;
- c) a tárgyi eszköznek nem minősülő új közlekedési eszköz¹⁷ Közösségen belüli értékesítése;
- d) a tárgyi eszköznek nem minősülő (nem tárgyi eszközként használt) beépített ingatlan (ingatlanrész) és ehhez tartozó földrészlet értékesítése, amelynek első rendeltetészerű használatbavétele még nem történt meg, vagy első rendeltetészerű használatbavétele megtörtént, de az arra jogosító hatósági engedély jogerőre emelkedése vagy használatbavétel-tudomásulvételi eljárás esetén a használatbavétel hallgatással történő tudomásulvétele és az értékesítés között még nem telt el 2 év, vagy beépítése az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti egyszerű bejelentés alapján valósult meg, és a beépítés tényét igazoló hatósági bizonyítvány kiállítása és az értékesítés között még nem telt el 2 év;
- e) a tárgyi eszköznek nem minősülő (nem tárgyi eszközként használt) építési telek (telekrész) értékesítése;
- f) a tevékenység közérdekű jellegére (pl. szociális szolgáltatás, egészségügyi szolgáltatás, oktatás) tekintettel ÁFA-mentes termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás;¹⁸
- g) a tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel ÁFA-mentes pénzügyi tevékenység ellenértéke, amely az alanyi ÁFA-mentes adóalanynál kiegészítő jellegűnek tekinthető;¹⁹
- h) a mezőgazdasági tevékenységet végző, különös jogállású adóalany tevékenysége körébe tartozó és kompenzációs felárra jogosító, felvásárló részére történő termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás²⁰ellenértéke. Utóbbi azt jelenti, hogy ha a mezőgazdasági különös adózási jogállású (kompenzációs feláras tevékenységet végző) adóalany egyúttal alanyi ÁFA-mentességet is választ, akkor esetében a 12

¹⁵ Lásd az Áfa tv. 87. §-át.

¹⁶ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdését.

¹⁷ Lásd az Áfa tv. 259. § 25. pontját, ami szerint az újként kezelés feltétele, hogy az értékesítés teljesítéséig a gépjármű első forgalomba helyezésétől legfeljebb 6 hónap telt el vagy gépjármű legfeljebb 6.000 km-t tett meg.

¹⁸ Lásd az Áfa tv. 85. § (1) bekezdését.

¹⁹ Lásd az Áfa tv. 86. § (1) bekezdésének a–g) pontjait.

²⁰ Lásd az Áfa tv. XIV. fejezetében foglaltakat.

M Ft-os bevételi értékhatárba nem számít be a kompenzációs feláras tevékenység bevétele (amely bevétele a kompenzációs feláras körben adózik).

További fontos előírás az is, hogy a 12 M Ft-os küszöbérték összegébe *nem kell beszámítani az adójeggyel ellátott dohánytermékek értékesítéséből* származó ellenértékeket sem,²¹ tekintve, hogy az Áfa tv. normáit a jövedéki szabályozás²² hatálya alá tartozó dohánygyártmányokra csak abban az esetben kell alkalmazni, ha a jövedéki adóról szóló törvény kifejezetten így rendelkezik, márpedig ilyen ellenérték beszámítást előíró szabályt az nem tartalmaz.

Szintén nem veendő figyelembe az alanyi ÁFA-mentesség szempontjából releváns 12 M Ft-os összeghatárba az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany által, *külföldi teljesítési hellyel* történt ügyletek ellenértéke, tekintve, hogy az Áfa tv. 2. § a, pontja és 188. § (1) bekezdése együttes értelmezése alapján az alanyi ÁFA-mentesség 12 M Ft-os összeghatárába a külföldi teljesítési hellyel teljesülő ügyletek bevétele nem számít bele. Az Áfa tv. 188. § (1) bekezdése szerint a 12 M Ft-os korlát számítása során kizárólag az Áfa tv. 2. § a) pontja szerinti ügyletek ellenértékét kell figyelembe venni. Az Áfa tv. 2. § a) pontja pedig a „belföldön teljesített” kifejezést használja, amiből az következik, hogy a külföldi teljesítési helyű ügyletekből származó bevételeket az alanyi ÁFA-mentesség 12 M Ft-os összeghatárának számításánál figyelmen kívül kell hagyni. E kapcsán fontos kiemelni, hogy az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany külföldön teljesített szolgáltatásnyújtása esetében nem is járhat el alanyi ÁFA-mentesként, hanem az általános – az Áfa tv. területi hatályán kívüli szolgáltatásokra vonatkozó – szabályokat köteles alkalmazni, így az ebből a tevékenységből származó bevétele az Áfa tv. normál szabályai szerint kezelendő, vagyis szintén nem kell utána fizetendő ÁFA-t megállapítson, de ebben az esetben nem az alanyi ÁFA-mentesség miatt, hanem az ügylet Áfa tv. területi hatályán kívüli jellege következtében.²³

Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany által realizált ellenérték 12 M Ft-os küszöbértékbe történő beszámítását nem befolyásolja, ha az ÁFA-alany a nyilvántartását az egyszerűsített könyvvizetés szabályai szerint vezetőként vagy bevételi nyilvántartás vezetésére kötelezettként vagy nyilvántartási kötelezettségének az államháztartás számviteléről szóló jogszabály szerint teljesítőként az ellenérték megtérítéséig, de legfeljebb a teljesítéstől számított 45. napig a fizetendő adó megállapításának halasztására jogosult.²⁴

Az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító *értékhatár számítása szempontjából* érdemi jelentőséggel bír, ha az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az ügylet teljesítéséhez *előleget* kapott, ugyanis az előleg összegét nem a megszerzése időpontjában (amikor a kapott előleg után az ÁFA-fizetési kötelezettség egyébként keletkezne),²⁵ hanem az *ügylet teljesítésének időpontjában* kell figyelembe venni. Az értékhatár számítása szempontjából tehát a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékének egészét a teljesítés időpontjában kell figyelembe venni, függetlenül attól, hogy az ÁFA-alany az ügyletkezeléshez kapcsolódóan a teljesítést megelőzően már előleget kapott.

Az adóigazgatási eljárásjogi szabályok²⁶ rendezik az ÁFA-alanyok esetében az alanyi ÁFA-mentesség választásának és megszűnésének, megszüntetésének technikai előírása-

²¹ Lásd az Áfa tv. 3. § b) pontját.

²² Lásd a Jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvényt.

²³ Lásd az Áfa tv. 193. § (1) bekezdés d) pontját.

²⁴ Lásd az Áfa tv. 61. §-ának előírásait.

²⁵ Lásd az Áfa tv. 59. § (1) bekezdését.

²⁶ Lásd az Adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 16. § (2) bekezdését.

it és a NAV részére megteendő bejelentések rendjét. Az ÁFA-alanyai a tevékenységük megkezdésekor, illetve a belföldi nyilvántartásba vételükkel egyidejűleg a *tárgy naptári évre* választhatják az alanyi ÁFA-mentességet. Lényeges szabály, hogy év közben megtett bejelentés esetén a 12 M Ft-os felső értékhatárra vonatkozó feltételt *időarányosan* kell teljesíteni. Amennyiben az ÁFA-alanyok a tevékenységük megkezdésekor vagy a belföldi nyilvántartásba vételükkel egyidejűleg nem élnek a tárgy naptári évre az alanyi ÁFA-mentesség választási lehetőséggel, akkor csak a tárgyévet követő évre, vagy valamely későbbi naptári évre áll módjukban alanyi ÁFA-mentességet választani, feltéve, hogy a választás hatályba lépését megelőző év utolsó napjáig bejelentik a választásukat. Amennyiben az ÁFA-alanyok az alanyi ÁFA-mentességet célzó választásukat az adott naptári év végével nem változtatják meg, akkor mindaddig jogosultak az alanyi ÁFA-mentességet a következő naptári években is alkalmazni, amíg az Áfa tv-ben előírt valamennyi feltételnek megfelelnek, és eltérően nem nyilatkoznak.

A már működő és korábban alanyi ÁFA-mentességet nem választó ÁFA-alany esetében alanyi ÁFA-mentesség *utólag* csupán a változásbejelentésre vonatkozó szabályok szerint választható. Ez azt jelenti, hogy az ÁFA-alany *év közben nem térhet át* alanyi ÁFA-mentességre, csak majd a következő adóévre vonatkozóan nyilatkozhat úgy, hogy alanyi ÁFA-mentes kíván lenni, természetesen csak abban az esetben, ha az alanyi ÁFA-mentesség feltételeinek egyébként megfelel. Ez utóbbi esetben az ÁFA-alany a nyilatkozatot az alanyi ÁFA-mentesség alkalmazásának adóévét megelőző adóév utolsó napjáig teheti meg.

Kiemelendő, hogy az ÁFA-tv. alanyi ÁFA-mentesség választására vonatkozó rendelkezésével összhangban áll az az adóigazgatási eljárásjogi előírás,²⁷ ami az újonnan bejelentkező ÁFA-alanyok kapcsán rögzíti, hogy az adóköteles tevékenység megkezdésének bejelentésével egyidejűleg nyilatkozni kell az ÁFA-tv-ben meghatározott lehetséges adózási módokra vonatkozó választásról, a kizárólag ÁFA-mentes tevékenység végzéséről és az adómegállapítás különös módjának esetleges alkalmazásáról is.

Speciális eljárásjogi szabály,²⁸ hogy az ÁFA-alanyok a NAV-hoz benyújtott ún. *kijavítási kérelem* útján az adóbevallások NAV által történő utólagos adóellenőrzésének megkezdése előtt, az adó megállapításához való jog elévülési idején belül kezdeményezhetik az alanyi ÁFA-mentesség alkalmazására vagy annak megszűnésére vonatkozó választásuk (vagy választásuk hiányának) a módosítását, feltéve, hogy ez a módosítás nem érinti az általuk megállapított és bevallott ÁFA-alap, fizetendő ÁFA és az előzetesen felszámított, levonható ÁFA összegét.²⁹

4. Az alanyi ÁFA-mentes jogállás keletkezése³⁰

Az alanyi ÁFA-mentesség tárgyévre történő választása nemcsak a NAV részére a tárgyévet megelőző év végéig tett bejelentéssel, hanem új adóalanyok esetén a *belföldi nyilvántartás-*

²⁷ Lásd az Art. 16. § (2) bekezdését.

²⁸ Lásd az Áfa tv. 257/F. §-át.

²⁹ Lásd az Áfa tv. 192. § (1) bekezdését.

³⁰ A témával kapcsolatban lásd *Az általános forgalmi adóról szóló törvény egységes szerkezetben, magyarázatokkal*. Saldo, Budapest, 2015. 519. p.; SZAKÁCS Imre: *Az adózás nagy kézikönyve 2013*. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2013. 1880. p.

ba vételükkel egyidejűleg is lehetséges. Utóbbi esetben a tárgyévben érvényes értékhatárt *időarányosan* kell teljesíteni.³¹ Azon ÁFA-alanyok, akik a működésüket év közben kezdik meg, az alanyi ÁFA-mentességet nemcsak a következő évre, hanem már a tárgyév még hátra lévő időszakára is választhatják, abban az esetben, ha a tárgyévben reálisan várható bevétel összege a rájuk vonatkozó értékhatárt (2023-ban a 12 M Ft időarányos részét) nem haladja meg. Abban az esetben, ha az alanyi ÁFA-mentességre vonatkozó választás bejelentésének közlésére nem kerül sor az adóköteles tevékenység megkezdésével egyidejűleg, akkor az adott évre az alanyi ÁFA-mentes jogállás választására már nincs lehetőség. Ebben az esetben az alanyi ÁFA-mentesség – a jogszabályi feltételeknek való megfelelés esetén – legkorábban a tárgyévet követő évre vonatkozóan választható, aminek érdekében az erre irányuló nyilatkozatot a tárgyév végéig, vagyis az alanyi ÁFA-mentesség választásával érintett adóévet megelőző év végéig kell megtenni.

Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az alanyi ÁFA-mentességet a tárgyév végéig alkalmazható módon választja,³² de ebbeli minőségét – feltéve, hogy az alanyi ÁFA-mentességre vonatkozó feltételeket továbbra is teljesíti – a tárgyévet követő évben *külön nyilatkozat nélkül is megőrzi*, ha az ezt célzó korábbi választásának megváltoztatásáról a tárgyév végéig nem nyilatkozik a NAV felé.

5. Az alanyi ÁFA-mentes státusz megszűnése

Az Áfa tv. nem csak az alanyi ÁFA-mentesség választására, hanem az ilyen jogállás megszűnésére, illetve megszüntetésére is tartalmaz előírásokat. Az alanyi ÁFA-mentesség megszűnésére, illetve megszüntetésére a következő esetekben kerülhet sor:³³

- a) ha az ÁFA-alany úgy dönt, hogy az alanyi ÁFA-mentességet a tárgyévet követő naptári évre már nem kívánja alkalmazni, aminek érdekében az erre irányuló bejelentését a tárgyévet megelőző év utolsó napjáig teheti meg a NAV részére;³⁴
- b) ha az ÁFA-alany jogutódlással szűnik meg, de a jogutódra nem teljesülnek az alanyi ÁFA-mentesség feltételei, így például az alanyi ÁFA-mentesség választásához szükséges bevétel 12 M Ft-os összegére vonatkozó követelmények, vagy a feltételek teljesülnek ugyan, de a jogutód nem kívánja az alanyi ÁFA-mentességet alkalmazni;
- c) ha a tárgyévben nem teljesül a bevétel nagyságára vonatkozó feltétel, tehát az ÁFA-alany tárgyévben elért bevétele ténylegesen meghaladja az előírt összeghatárt.³⁵

Amennyiben az alanyi ÁFA-mentesség az értékhatár átlépése miatt szűnik meg, az ÁFA-alany alanyi ÁFA-mentes minőségben nem járhat már el az olyan termékértékesítése és szolgáltatásnyújtása esetében sem, amelynek ellenértékével meghaladja az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító összeghatárt. Ennek alapján, ha az alanyi ÁFA-ment-

³¹ Lásd az Áfa tv. 189. §-át.

³² Lásd az Áfa tv. 190. §-át.

³³ Lásd az Áfa tv. 191. § (1) bekezdését.

³⁴ Lásd az Art. I. sz. mellékletét és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Adóig. Vhr.) előírásait.

³⁵ Az Adóig. Vhr. 16. § (3) bekezdése szerint ebben az esetben a bejelentést az értékhatár elérését követő 15 napon belül kell megtenni a NAV részére.

tes ÁFA-alany által a tárgyévben teljesített ügyletek ellenértéke meghaladja a 12 M Ft-os összeghatárt, akkor az *átlépést eredményező* értékesítést, szolgáltatásnyújtást *teljes egészében* már az általános szabályok szerint, az adott termékre vagy szolgáltatásra érvényes ÁFA-mértékkel kell kezelni az ÁFA-rendszerében. Tehát nem azon értékesítés lesz első alkalommal ÁFA-köteles, amelynek ellenértéke teljes egészében a 12 M Ft-os összeghatár fölé esik, hanem már az is, amelyik akár csak egyetlen Ft-tal meghaladja a 12 M Ft-ot.

Az alanyi ÁFA-mentesség értékhatár túllépése miatt bekövetkező megszűnése kapcsán szintén fontos előírás, hogy az ÁFA-alany az alanyi ÁFA-mentesség választására vonatkozó jogával nem élhet a megszűnés évét követő 2. naptári év végéig.³⁶

6. Alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok ÁFA fizetési kötelezettséggel járó jogügyletei

Az alanyi ÁFA-mentes jogállást választó ÁFA-alanyok kizárólag az ÁFA tv-ben rögzített kivételes esetekben³⁷ nem járhatnak el alanyi ÁFA-mentes minőségükben. *Normál módon* – a feltételeknek való megfelelés esetén – az alanyi ÁFA-mentes adózók az általuk kibocsátott számlán áthárított ÁFA-t nem szerepeltethetnek, amely főszabály alól viszont *számos kivételt* is tartalmaz a hatályos szabályozás, amely esetekben az alanyi ÁFA-mentes jogállást választott ÁFA-alany – az alanyi ÁFA-mentes státusza elvesztése nélkül – *nem járhat el alanyi ÁFA-mentes minőségében*. Amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany ÁFA-t hárít át a vevőjére, akkor a számlája befogadója a számlában foglalt áthárított ÁFA-t levonásba helyezheti, ha az adott ügylet kapcsán egyébként az ÁFA levonására jogosult.³⁸ Ebbe a kivételes körbe (amikor az ÁFA-alany nem járhat el alanyi ÁFA-mentes minőségében és ÁFA-fizetési kötelezettsége keletkezik) jellemzően az alábbi termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások, illetve speciális tényállások tartoznak:

- a) az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító 12 M Ft-os felső értékhatárba be nem számítandó jogügyletek,³⁹ mint pl. használt tárgyi eszköz⁴⁰ értékesítése;

³⁶ Lásd az Áfa tv. 191. § (3) bekezdését.

³⁷ Lásd az Áfa tv. 193. §-át.

³⁸ Széles körben elterjedt az a nézet, ami szerint, ha az adózó adószámában az ÁFA-kód (az adószám 8 számjegyéből álló ún. törzsszáma után következő szám) 1-es, akkor az ilyen ÁFA-alany nem állíthat ki ÁFA-t tartalmazó számlát. Azonban ez egy téves álláspont, mivel igaz, hogy az 1-es ÁFA-kóddal rendelkező ÁFA-alanyok az *esetek túlnyomó részében* valóban ÁFA felszámítása nélkül számláznak, viszont *kivételesen előfordulhat*, hogy az 1-es ÁFA-kóddal rendelkező ÁFA-alany (ilyen az alanyi ÁFA-mentes adóalany is) olyan számlát állít ki, ami áthárított ÁFA-t is tartalmaz.

³⁹ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdésének *a-d*) pontjait.

⁴⁰ A tárgyi eszköznek tekintendő közlekedési eszköz értékesítése azonban az alanyi ÁFA-mentes jogállás alkalmazásának hiánya ellenére sem jár ÁFA felszámítási kötelezettséggel, de nem az eladó alanyi ÁFA-mentes jogállása miatt (hiszen ilyen minőségben nem járhat el), hanem az Áfa tv. 87. § c) pontjában rögzített általános ÁFA-mentes szabály következtében. Tehát az, hogy egy alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany nem járhat el alanyi ÁFA-mentes minőségében, nem jelenti feltétlenül azt, hogy emiatt mindenképpen ÁFA felszámításával értékesíthet. Ugyanis ilyen esetben az alanyi ÁFA-mentes jogállását nem alkalmazható ÁFA-alany az Áfa tv. általános előírásait köteles alkalmazni, ami azt jelenti, hogy *elsőként* azt köteles megnézni, hogy az Áfa tv. valamely általános szabálya tartalmaz-e esetleg egyéb ÁFA-mentes jogcímet az adott ügyletére, ha pedig igen, akkor az értékesítése ÁFA-mentes lesz, azonban, ha ilyen általánosan alkalmazható ÁFA-mentesség nincs, akkor az ügyletet a rá irányadó %-os mértékű ÁFA fogja terhelni.

immateriális jószágként használt vagyoni értékű jog végleges átengedése; használt tárgyi eszköznek nem minősülő új beépített ingatlan és a hozzá tartozó földrészlet, valamint az építési telek értékesítése; használt tárgyi eszköznek nem minősülő új közlekedési eszköz Közösség más tagállamában történő ÁFA-mentes értékesítése);⁴¹

- b) az *ingyenes*, tehát *tényleges ellenérték nélküli* termékértékesítések⁴² és szolgáltatásnyújtások,⁴³ amely ügyletek csak abban az esetben merülhetnek fel ebben a körben, ha az ingyenesen átadott termékhez, nyújtott szolgáltatáshoz korábban – tehát még az ÁFA-alany nem alanyi ÁFA-mentes időszakában – ÁFA-levonási jog kapcsolódott;⁴⁴
- c) a *külföldön* teljesített szolgáltatásnyújtások;⁴⁵
- d) *Közösségen belüli termékbeszerzések*,⁴⁶ amelyek *összesített ellenértéke* az adóévben időarányosan a 10.000 EUR-t meghaladja. Ezen értékhatár vizsgálatakor nem az egyes termékbeszerzések önálló értékét kell figyelembe venni, hanem azt, hogy az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany Közösségi más tagállamokból történő együttes összes termékbeszerzésének adóéven belül mennyi az összesített ellenértéke. Az ÁFA-kötelezettség nem csak a 10.000 EUR feletti összegre vonatkozik, hanem annak a beszerzésnek a teljes ellenértékére, amellyel meghaladták az értékhatárt. Az így bevállásra kerülő ÁFA-t az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az alanyi ÁFA-mentes státusza miatt levonható ÁFA-ként értelemszerűen nem veheti figyelembe;
- e) Közösségen belüli olyan termékbeszerzések, amelyek az Áfa tv. 20. § (1) bekezdés alapján nem lennének ÁFA-kötelesek, de azok mégis az ÁFA-köteles körbe tartoznak, mivel az ÁFA-alany korábban élt az Áfa tv. 20. § (5) bekezdésében biztosított az ügyletet ÁFA-kötelessé tevő választási jogával,⁴⁷ aminek alapján az alanyi ÁFA-mentes

⁴¹ Ilyen esetben nem az alanyi ÁFA-mentes jogállása keretében jár el az ÁFA-alany, hanem az ügyletre az Áfa tv. általános előírásait köteles alkalmazni, ami *nem jelenti automatikusan* azt, hogy az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany 27%-os ÁFA-val növelt áron értékesíti az új közlekedési eszközt a Közösség más tagállamába, mivel elsőként itt is meg kell vizsgálni, hogy a konkrét ügyletre az Áfa tv. általános szabályai tartalmazzak-e egyéb más adómentesítő szabályt. Mivel az Áfa tv. 89. § (2) bekezdése tartalmaz ilyen mentesítő szabályt (bármely ÁFA-alany által a Közösség más tagállamban regisztrált vevőnek történő új közlekedési eszköz értékesítése ÁFA-mentes Közösségi értékesítésnek minősül), ezért ilyen értékesítés esetén nem kerülhet sor ÁFA felszámítására. Tehát az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany ÁFA felszámítása nélkül értékesítheti a más tagállambeli vevőjének az új közlekedési eszközt, azonban a számlán nem az alanyi ÁFA-mentességet kell feltüntetnie, hanem azt, hogy ez egy Közösségi ÁFA-mentes ügylet, ami megvalósulhat akár az „Áfa tv. 89. § (2) bekezdése szerinti ÁFA-mentes” megjelöléssel, vagy akár „Új közlekedési eszköz ÁFA-mentes Közösségi értékesítése” szövegezéssel.

⁴² Lásd az Áfa tv. 11. és 12. §-ait.

⁴³ Lásd az Áfa tv. 14. §-át.

⁴⁴ Ilyen esetben az ÁFA-kötelezettség alapja az Áfa tv. 68. §-a értelmében az érintett termék korábbi beszerzési ára, annak hiányában pedig az előállítási értéke.

⁴⁵ Ezek esetében az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany által teljesített ügylet – szemben az Áfa. tv. teljesítési helyre vonatkozó általános szabályával – külföldön teljesítettnek tekintendő, vagyis az ilyen szolgáltatás kívül esik az Áfa tv. területi hatályán. Az ilyen szolgáltatások fő jellemzője, hogy a hozzájuk kapcsolódó beszerzések előzetesen felszámított ÁFA-ja levonásba helyezhető /lásd az Áfa tv. 195. § (2) bekezdés d) pontját/, illetve az ilyen ügyletek – amennyiben Közösségi ügyletet valósítanak meg – az ÁFA-bevállás mellett ún. ÁFA Összesítő nyilatkozat benyújtási kötelezettséget is eredményeznek az ÁFA-mentes ÁFA-alany terhére. Az ilyen szolgáltatásokról nem alanyi ÁFA-mentes, hanem az Áfa tv. területi hatályán kívüli megjegyzést tartalmazó számlát köteles kiállítani az alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alany.

⁴⁶ Lásd az Áfa tv. 19. §-át.

⁴⁷ Erre akkor van lehetőség, ha az ÁFA-alany naptári éven belül megvalósított Közösségen belüli beszerzéseinek ÁFA nélkül számított ellenértéke nem haladta meg a 10.000 EUR-nak megfelelő összeget és az ÁFA-alany

ÁFA-alany jogosult arra, hogy a Közösségi termékbeszerzéseire a 10.000 EUR-s értékhatár el nem érése esetén is ÁFÁ-t fizessen Magyarországon. Ez azt jelenti, hogy az említett választás bejelentését követően már az első Közösségi termékbeszerzése esetén nem az eladó tagállamának ÁFÁ-jával terheltén vásárolja meg a terméket, hanem Magyarországon közösségi adószámot igényel (ha már nincs neki egyéb jogcímen) és azt megadja a másik tagállambeli eladónak, ezzel is jelezve, hogy tőle Héa-mentes számlát vár, és az ügylet utáni ÁFÁ-t Magyarországon ő maga fogja megfizetni a Közösségi termékbeszerzésre irányadó általános szabályok szerint;

- f) Közösségen belüli olyan termékbeszerzések, amikor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany közösségi adószámmal is rendelkezik és a részére terméket értékesítőnek a közösségi adószámát is megadva vásárol, aki így a vevője közösségi adószámára tekintettel jár el az ügylet teljesítése során;⁴⁸
- g) Közösségen belüli olyan termékbeszerzések, amikor új közlekedési eszköz⁴⁹ vagy értékhatártól függetlenül jövedéki termék beszerzésére kerül sor,⁵⁰ utóbbi esetében a beszerzés jövedékiadó fizetési kötelezettség alá tartozása is feltétel;
- h) termékipport, tehát termék Közösségen kívülről történő beszerzése;⁵¹
- i) amennyiben az alanyi ÁFA-mentes jogállás időszakát megelőzően keletkezett levonható előzetesen felszámított ÁFA összegét meghatározó tényezőkben utólag – az alanyi ÁFA – mentesség időszakában – olyan változás következik be, aminek következtében az eredetileg levonható előzetesen felszámított ÁFA összegét a különbséget *csökkenti*, ami miatt a levonható ÁFA utólagos módosulásának elszámolására kerül sor, tehát ilyen esetben az alanyi ÁFA-mentes jogállás ellenére az ÁFÁ-t utólag meg kell fizetni;⁵²
- j) amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany Magyarországon nem letelepedett adóalanytól fel- vagy összeszerelés céljából⁵³ szerez be terméket, az ÁFA-fizetésére

---

számára – a választása NAV-nak korábban megküldött bejelentése miatt – lehetővé válik, hogy a terméket ne a másik EU-tagállamban nyilvántartott eladó által felszámított adó megfizetése mellett, hanem – Közösségen belüli termékbeszerzés jogcímen felmerülő – belföldi, tehát magyar ÁFA megfizetésével vásárolja meg. Azonban a 27%-os világelső magyar ÁFA-mérték miatt – figyelemmel az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany adólevonási jogának hiányára – nem javasolt az ilyen ÁFA-alanyok a 10.000 EUR-s értékhatár elérése előtt a Közösségi termékbeszerzése után az ÁFA-fizetés választása. Ha ugyanis az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany a Közösség más tagállamából, ottani Héa-alanytól történő termékbeszerzéseinek összesített ellenértéke még nem haladta meg a 10.000 EUR-s értékhatárt, és az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany nem választja az értékhatár elérése előtti beszerzésekre a Közösségi termékbeszerzés utáni magyar ÁFA fizetését, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany felé a más tagállambeli eladó a saját tagállamának – a mi 27%-os ÁFÁ-unknál alacsonyabb – ÁFA-mértékével fog számlázni, az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany pedig ilyenkor Magyarországon már nem fizet ezen Közösségi beszerzése után ÁFÁ-t.

⁴⁸ Lásd az Áfa tv. 20. § (7) bekezdését.

⁴⁹ Ebben az esetben nincs jelentősége, hogy az ügylet meghaladja-e a 10.000 EUR-s értékhatárt, mindenképpen meg kell fizetni a 27%-os ÁFÁ-t.

⁵⁰ Lásd az Áfa tv. 19. § b) és c) pontjait.

⁵¹ A termékipport után jelentkező ÁFA-fizetési kötelezettség főszabályként nem önadózás keretében történik, hanem a NAV által történő kivetéssel.

⁵² Lásd az Áfa tv. 153/C. § (1) bekezdését. Ennek a szabálynak az célja, hogy amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok egy korábban (nem az alanyi ÁFA-mentesség időszaka alatt) teljesített ügylettel összefüggésben a későbbiekben ÁFA-kötelezettsége keletkezne, még akkor is kötelezhető legyen az ÁFA megfizetésére, ha az ÁFA-kötelezettség felmerülésének időszakában már egyébként alanyi ÁFA-mentes státusszal rendelkezik.

⁵³ Lásd az Áfa tv. 32. §-át.

nem kötelezhető értékesítő helyett az alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alany a saját nevében fizeti meg az értékesítést terhelő ÁFÁ-t;⁵⁴

- k) amennyiben nem belföldi adóalanytól vesz igénybe szolgáltatást (*szolgáltatás import*) az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany, akkor a saját nevében vállalja be és fizeti meg a szolgáltatáshoz kapcsolódó ÁFÁ-t,⁵⁵ tekintve, hogy az a szolgáltatást nyújtó, magyar adószámmal nem rendelkező külföldi adóalanytól nem követelhető. Az ilyen ÁFA levonhatóként nem vehető figyelembe, mivel az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany főszabályként adólevonási jogot nem gyakorolhat;
- l) amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany e jogállása ellenére az általa kibocsátott számlán *tévesen* áthárított ÁFÁ-t vagy annak megfelelő ÁFA %-os mértéket tüntetett fel;⁵⁶
- m) amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany *végző vevő minőségében* ún. *háromszögügylet*⁵⁷ során jár el, aminek következtében az ÁFÁ-t – mint a terméket beszerző és Magyarországon nyilvántartásba vett címzett – saját maga köteles megfizetni;⁵⁸
- n) létezik egy olyan sajátos eset is,⁵⁹ amikor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany részére nem kötelezettség, hanem *csak jogosultság*, hogy ne járjon el alanyi ÁFA-mentes minőségében. Erről akkor van szó, ha az alanyi ÁFA-mentesség időszakát megelőzően keletkezett levonható előzetesen ÁFA összegét meghatározó tényezőkben utólag, az alanyi ÁFA-mentesség időszakában olyan változás következik be, amelynek eredményeként az eredetileg levonható előzetesen felszámított ÁFA összegét a különbözet *növeli*,⁶⁰ aminek következtében az ÁFA-fizetési kötelezettség összege értelemszerűen csökkenni fog.

⁵⁴ Lásd az Áfa tv. 139. §-át.

⁵⁵ Lásd az Áfa tv. 140. §-át.

⁵⁶ Lásd az Áfa tv. 147. §-át. Amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany tévedésből szerepeltetett az általa kibocsátott számlán ÁFÁ-t, de ezt a számlát utólag kijavítja, akkor értelemszerűen mentesül a tévesen megállapított ÁFA kapcsán a fizetési kötelezettség alól.

⁵⁷ A *háromszögügylet* termékértékesítésre irányuló *speciális* láncügylet, amiben Közösségen belüli 3 különböző tagállam adóalanya (pl. X, Y és Z) vesz részt. A terméket X értékesíti Y-nak, Y pedig tovább értékesíti Z-nek, de ezt a terméket közvetlenül az első értékesítőtől (azaz X-től) a végző vevőhöz (Z-hez) szállítják, mégpedig úgy, hogy a végző vevő (azaz a Z) magyar ÁFA-alany. Amennyiben az ilyen háromszögügylet végző vevője (a példában Z) magyar alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany, akkor nem járhat el alanyi ÁFA-mentes minőségében, hanem az Áfa tv. 141. §-ának háromszögügyletekre vonatkozó szabályait köteles alkalmazni. Eszerint az alanyi ÁFA-mentes magyar ÁFA-alany (Z) a háromszögügylet végző vevőjeként ÁFA-bevallást és Összesítő nyilatkozatot ad be, amelyekben a *saját nevében* a részére értékesítő *Y helyett Közösségen belüli termékbeszerzőként* bevallja a termék belföldre történő behozatalát, amely ügylet az Áfa tv. 91. § (2) bekezdésében előírt feltételek teljesülése esetén mentes az ÁFA alól. Az Áfa tv. 141. §-a értelmében Z bevallja a számára értékesítő Y adóalany magyarországi értékesítését terhelő ÁFÁ-t, természetesen a termékre irányadó magyar ÁFA-kulccsal, ami tipikusan 27%. Az így bevallott ÁFA az alanyi ÁFA-mentes vevőnél le nem vonható ÁFA lesz, figyelemmel arra, hogy az így vásárolt terméket alanyi ÁFA-mentes tevékenységéhez használja, ami ÁFA-levonásra nem jogosító tevékenységnek minősül.

⁵⁸ Lásd az Áfa tv. 141. §-át.

⁵⁹ Lásd az Áfa tv. 194. §-át.

⁶⁰ Az ilyen előzetesen felszámított ÁFA pénzügyi rendezésére az Áfa tv. 153/C. § (2) bekezdése alapján legkorábban abban az adómegállapítási időszakban válik jogosulttá az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany, amikor a különbözet alapjául szolgáló módosító okirat számára személyesen rendelkezésére áll.

7. Alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok ÁFA-levonási joggal járó jogügyletei

Főszabályként megállapítható, hogy az alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alanyok sem az alanyi ÁFA-mentességük időszakában, sem annak megszűnését követően nem jogosultak az alanyi ÁFA-mentes státuszuk idején részükre termék értékesítők és szolgáltatást nyújtók által irányukban felszámított ÁFA levonására. A levonási jog gyakorlására akkor sem jogosultak, ha az alanyi ÁFA-mentes jogállásuk idején nem ilyen minőségükben jártak el⁶¹ vagy az alanyi ÁFA-mentes státuszuk megszűnését követően az általános ÁFA-szabályokat alkalmazzák.

A fentiekben említett főszabály alól azonban van néhány kivétel⁶² is, amelyek esetében az ÁFA-alany az egyes beszerzéseit – az alanyi ÁFA-mentessége időszakában – terhelő előzetesen felszámított ÁFA kapcsán mégis gyakorolhatja⁶³ az ÁFA-levonási jogot. Ilyen beszerzés például az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany ún. saját rezsiz beruházása⁶⁴ vagy tárgyi eszközként használt termékének értékesítése⁶⁵ vagy új közlekedési eszköz ÁFA-mentes Közösségen belüli értékesítése⁶⁶ vagy új beépített ingatlan értékesítése⁶⁷ vagy építési telek értékesítése⁶⁸ vagy a külföldön teljesített szolgáltatásnyújtásokhoz kapcsolódó beszerzése.⁶⁹

Az ÁFA-levonási jog érvényesítése kapcsán megemlítendő, hogy az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyt megillető ÁFA-levonási jog bizonyos esetekben korlátozott. Így új közlekedési eszköz közösségi értékesítése, valamint készleten lévő (tehát nem tárgyi eszköznek minősülő) új ingatlan, beépítés alatt álló ingatlan és építési telek értékesítése esetén korlátozott az ÁFA-levonási jog, mivel ezek esetében annál több ÁFA nem vonható le, mint amennyi fizetendő ÁFA az értékesítést terheli (új közlekedési eszköz Közösségi ÁFA-mentes értékesítése esetén pedig akkor terhelné, amennyiben az ügylet ÁFA-köteles lenne).⁷⁰

Amennyiben az alanyi ÁFA-mentesség időszakát megelőzően keletkezett levonható előzetesen felszámított ÁFA összegét meghatározó tényezőkben utólag, az alanyi ÁFA-mentesség időszakában olyan változás következik be, amelynek hatására az eredetileg levonható előzetesen felszámított ÁFA összegét a különbözet *csökkent*i, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok *nem jogosultak* alanyi ÁFA-mentes minőségben eljárni és a saját hátrányukra kötelesek a korábban levont ÁFA-t módosítani.⁷¹ Amennyiben pedig a változás *növeli* az

⁶¹ Lásd az Áfa tv. 195. § (1) bekezdését.

⁶² Az ÁFA-levonási jog gyakorlásának az a feltétele, hogy a beszerzőként eljáró alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az általa új közlekedési eszköz, beépített ingatlan és építési telek értékesítéseként megjelölt ügyletek esetében az ÁFA-levonási jog keletkezésére és az előzetesen felszámított ÁFA-ként figyelembe vehető összeg megállapítására az Áfa tv. 122. §-át; a külföldön teljesített szolgáltatásnyújtások esetében pedig az ÁFA-levonási jog terjedelmére az Áfa tv. 121. § a) pontját alkalmazza.

⁶³ Lásd az Áfa tv. 195. § (2) bekezdését.

⁶⁴ Lásd az Áfa tv. 11. § (2) bekezdésének a) pontját.

⁶⁵ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdésének aa) pontját.

⁶⁶ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdésének b) pontját.

⁶⁷ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdésének c) pontját.

⁶⁸ Lásd az Áfa tv. 188. § (3) bekezdésének d) pontját.

⁶⁹ Lásd az Áfa tv. 193. § (1) bekezdésének d) pontját. Ebben az esetben az ÁFA-levonási jog csak azon beszerzések kapcsán illeti meg az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyt, amelyek e külföldi teljesítési hellyel teljesített ügyletkezhez közvetlenül kapcsolódnak.

⁷⁰ Lásd az Áfa tv. 195. § (3) bekezdését.

⁷¹ Lásd az Áfa tv. 153/C. § (1) bekezdését.

előzetesen felszámított ÁFA összegét, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok *jogosultak* nem alanyi ÁFA-mentes minőségben eljárni és további ÁFA-levonási lehetőséggel élni.⁷²

8. Alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok egyes Közösségi jogügyletei⁷³

A gyakorlatban jellemzően az alanyi ÁFA-mentes jogállással nem rendelkező „normál” ÁFA-alanyok tevékenysége során merülnek fel olyan gazdasági események, amelyek Közösséginek minősülnek, tehát az Európai Unió más tagállamát, illetve az ott adóhatósági regisztrációval rendelkező adóalanyokat is érintik. Ettől függetlenül – nyilván ritkábban – az alanyi ÁFA-mentes státuszú ÁFA-alanyok működése során is előfordulhatnak olyan ügyletek, amelyekben Közösségi partnerek is érintettek, alábbiakban ezek áttekintésére kerül sor.

8.1. Közösségi Héa-alanyok részére történő termékértékesítések

Akkor valósul meg az ÁFA tv. értelmében Közösségen belüli termékértékesítés, amennyiben a magyar „normál” ÁFA-alany egy másik tagállamban nyilvántartásba vett Héa-alany részére úgy értékesít terméket, hogy a termék az értékesítés eredményeként átkerül Magyarországról a vevő tagállamába. Ha a Közösség más tagállamába, ottani Héa-alanyok alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alany értékesít terméket, akkor az ilyen ügylet nem minősül Közösségi termékértékesítésnek, hanem arra az alanyi ÁFA-mentesség szabályai vonatkoznak. Ez alól egy kivétel van, amikor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az Áfa tv. 259. § 25. pontja szerinti új közlekedési eszközt értékesít másik tagállambeli Héa-alanyok és a közlekedési eszköz Magyarországról a másik tagállamba kerül. Ebben az esetben az Áfa tv. 89. § (2) és 90. § (1)-(2) bekezdéseinek együttes értelmezése alapján *nem alanyi ÁFA-mentes, hanem Közösségi adómentes* termékértékesítés valósul meg az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyoknál. Tehát, amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany – kivéve az új közlekedési eszközt – terméket a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett Héa-alanyok értékesít úgy, hogy a termék Magyarországról másik tagállamba átkerül, akkor az ügylet nem Közösségi adómentes, hanem alanyi ÁFA-mentes értékesítés lesz. A kétféle adómentesség között a különbség abban áll, hogy a Közösségi adómentes értékesítés ÁFA-levonásra jogosító ÁFA-mentes ügylet, ezzel szemben az alanyi ÁFA-mentes értékesítés ÁFA-levonásra nem jogosít. Ezen kívül a bizonylat kiállítás terén és az adóbevallási kötelezettségben is van különbség a kétféle értékesítés között. A Közösségi adómentes értékesítésről kiállított számlán az ÁFA-mentességre úgy kell hivatkozni, hogy kiderüljön, hogy Közösségi adómentes értékesítésről van szó, továbbá, az eladó és a vevő közösségi adószámát is kötelező feltüntetni, valamint a közösségi ÁFA-mentes értékesítésről ún. Összesítő nyilatkozatot is köteles beküldeni az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok.

⁷² Lásd az Áfa tv. 153/C. § (2) bekezdését.

⁷³ A témával kapcsolatban lásd CSÁTALJAY Zsuzsanna: *Nemzetközi ügyletek ÁFA-ja és számlázása*. Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft., Budapest, 2022. 832. p.; CSÁTALJAY Zsuzsanna et al.: *Nagy ÁFA Kézikönyv II. Belföldi ügyletek ÁFA-ja és számlázása 2015. Számlaminták, példák, esettanulmányok, bírósági ítéletek*. Vezinfó Kiadó és Tanácsadó Kft., Budapest, 2015. 1530. p.

Ezzel szemben, ha az értékesítés az alanyi ÁFA-mentesség alá tartozik, akkor a kibocsátott számlán az alanyi ÁFA-mentességre kell hivatkozni, az ügyletről pedig ÁFA-bevallást és Összesítő nyilatkozatot nem kell benyújtani.

Abban az esetben, ha az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok a Közösség más tagállamába olyan módon értékesítenek termékeket, hogy azok értékével *nem lépik át* az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító 12 M Ft-os felső értékhatárt, akkor ők nem ÁFA-mentes Közösségen belüli termékértékesítést,⁷⁴ hanem ÁFA-alany minőségükben teljesített alanyi ÁFA-mentes termékértékesítést valósítanak meg.⁷⁵ Ilyenkor tehát az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok alanyi ÁFA-mentes minőségben teljesített termékértékesítés címén mentesülnek az ÁFA felszámítása/megfizetése alól és a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett partnereik számára sem keletkezik Héa-fizetési kötelezettség az országukban hatályos Héa-szabályok szerint Közösségen belüli termékbeszerzés címén.

Más a helyzet, ha az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok *túllépik* az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító felső értékhatárt vagy a Közösség területére irányuló olyan termékértékesítést teljesítenek, ami kapcsán az Áfa tv. 193. §-a szerint nem jogosultak alanyi ÁFA-mentes minőségükben eljárni. Ilyenkor – az alanyi ÁFA-mentes jogállásuk ellenére – az általuk a Közösség egy más tagállamában nyilvántartásba vett partner részére teljesített termékértékesítések csak az ÁFA tv. 89-90. §-aiban meghatározott feltételek teljesülése esetén tekinthetők ÁFA-mentes Közösségen belüli termékértékesítésnek. Amennyiben az ilyen ügyletek Közösségen belüli ÁFA-mentes termékértékesítésnek minősülnek, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok nem jogosultak és nem kötelesek a Közösségi vevőik részére kiállításra kerülő számlákon ÁFÁ-t felszámítani, viszont ezzel párhuzamosan a Közösségi vevőiknél a rájuk vonatkozó tagállami Héa-adó szabályok szerint termék Közösségen belüli beszerzése címén Héa-fizetési kötelezettség keletkezik. Ha pedig az ügylet nem minősül Közösségen belüli ÁFA-mentes termékértékesítésnek, akkor az értékhatárt túllépő vagy alanyi ÁFA-mentes minőségben eljárni nem jogosult alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok a Közösségi vevőik részére kiállított számlákon kötelesek felszámítani az ÁFÁ-t, amivel paralel módon a Közösségi vevőiknél a rájuk vonatkozó tagállami Héa-szabályok szerint termék Közösségen belüli beszerzése címén Héa-fizetési kötelezettség értelemszerűen már nem keletkezik. Az utóbbi esetben a más tagállami vevők az értékhatárt túllépő vagy alanyi ÁFA-mentes minőségben eljárni nem jogosult alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok által megállapított ÁFÁ-val növelt vételárat kötelesek megfizetni és termékbeszerzőként eljárva nem jogosultak arra, hogy ÁFA felszámítása nélküli számla kibocsátását kérjék az alanyi ÁFA-mentes magyar ÁFA-alanytól, mivel a részükre teljesített ügyletek kapcsán az értékesítő oldalán keletkezik az ÁFA-fizetési kötelezettség.

8.2. Közösségi Héa-alanyok részére nyújtott szolgáltatások

Amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok által a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett megrendelőik/vevőik részére teljesített *szolgáltatásnyújtások* a Közösség

⁷⁴ Lásd az Áfa tv. 89. §-át.

⁷⁵ Ezt támasztja alá az Áfa tv. 90. § (1) bekezdés a) pontjának azon előírása is, ami szerint az ÁFA-mentes Közösségen belüli termékértékesítés szabályai /89. §/ nem alkalmazhatóak, amennyiben a terméket értékesítő ÁFA-alany alanyi ÁFA-mentességben részesül, tehát ilyen minőségben jogosult eljárni.

valamely más tagállamban teljesülnek,⁷⁶ úgy azok nem tartoznak az ÁFA-törvény területi hatálya alá és az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok terhére a Közösség adott tagállama Héa-szabályai szerint keletkezhet ÁFA-kötelezettség, vagyis az ilyen ügyletek esetében az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok részéről a magyar ÁFA felszámítása fel sem merülhet. Ilyen esetben tehát belföldön ÁFA fizetésére nem kerül sor, a magyar ÁFA-alany Áfa tv. területi hatályán kívüli ügyleteként kell kezelni a teljesítést, amit az ÁFA-bevallásban a területi hatályon kívüli ügyletekre vonatkozó sorokon kell bevallani, valamint amennyiben a vevő másik tagállamban nyilvántartásba vett Héa-alany, akkor az ügylet az Áfa tv. 37. §-a alá tartozik és róla Összesítő nyilatkozatot is kell benyújtani. Abban az esetben, ha az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany olyan szolgáltatást nyújt, aminek a teljesítési helye külföldön van, akkor nem járhat el alanyi ÁFA-mentes minőségében, vagyis e tekintetben rá is az általános ÁFA-szabályok vonatkoznak. Ez azt jelenti, hogy amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany olyan szolgáltatást nyújt, amelynek teljesítési helye külföldre esik, akkor nem alanyi ÁFA-mentes, hanem Áfa tv. területi hatályán kívüli számlát állít ki. Ilyen külföldön teljesített szolgáltatások esetében az ezen ügylethez kapcsolódó előzetesen felszámított ÁFÁ-t levonásba lehet helyezni.⁷⁷

A Közösség tagállamai területén teljesülő szolgáltatásnyújtások közül a Közösség valamely tagállamban gazdasági célú letelepedési hellyel, illetve lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel nem rendelkező adóalanyok által teljesített ügyletek többsége esetében nem a szolgáltatás nyújtójának, hanem a *szolgáltatás igénybevevőjének* keletkezik Héa-fizetési kötelezettsége,⁷⁸ ami azt jelenti, hogy a Közösség érintett tagállamának Héa-előírásai szerint szabályozott ún. „fordított adózás” kerül alkalmazásra.

Amennyiben pedig az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok által a Közösség más tagállamban nyilvántartásba vett vevőik részére teljesített szolgáltatásnyújtások az Áfa tv. szolgáltatásnyújtásokhoz kapcsolódó teljesítési helyre vonatkozó rendelkezései szerint *Magyarországon minősülnek teljesítettnek*, vagyis a magyar Áfa tv. hatálya alá tartoznak, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok kizárólag akkor kötelesek a szolgáltatásaik Közösségi vevői részére kiállított számlákon ÁFÁ-t felszámítani, ha az alanyi ÁFA-mentesség választására jogosító 12 M Ft-os felső értékhatárt túllépi. Ezen esetben a vevők az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany eladó által ÁFA felszámításával kiszámlázott vételárat kötelesek megfizetni, és az adott szolgáltatás igénybe vevőjeként eljárva nem jogosultak arra, hogy ÁFA felszámítása nélküli számla kibocsátását kérjék az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyoktól.

8.3. Közösségen belüli termékbeszerezések

Akkor beszélünk Közösségen belüli termékbeszerezésről, ha a magyar ÁFA-alany egy másik tagállambeli Héa-alanytól úgy vásárol terméket, hogy a termék a másik tagállamból érkezik Magyarországra. A másik tagállamban nyilvántartásba vett eladó adómentes Közösségi

⁷⁶ Lásd az Áfa tv. 37. § (1) bekezdését, ami szerint ilyen esetben a szolgáltatásnyújtások teljesítési helye a szolgáltatás igénybe vevőjének gazdasági célú letelepedési helye.

⁷⁷ Lásd az Áfa tv. 195. § (2) bekezdés *d)* pontját és 193. § (1) bekezdés *d)* pontját.

⁷⁸ Megfelelve a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseinek, illetve az azzal összhangban álló Közösségi tagállami hozzáadottérték-adó-szabályozások eredményeként.

értékesítésként számlázza a terméket a magyar ÁFA-alany vevője részére, a magyar vevő pedig a termék után az ÁFÁ-t Magyarországon, a magyar Áfa tv. előírásai szerint fizeti meg az adott termékre vonatkozó – jellemzően 27%-os – adómértékkel. Ez a Közösségi termékbeszerezés után fizetendő ÁFA főszabályként egyben levonhatónak is minősül, feltéve, hogy az ÁFA-alany az érintett ügylet tekintetében adólevonásra jogosult.

Közösségen belüli termékbeszerezésnek minősül a termék feletti tulajdonosként való rendelkezési jog olyan megszerzése is, amelynek során a terméket úgy adják fel küldeményként vagy fuvarozzák el, hogy a termék a küldeményként történő megérkezésekor vagy a fuvarozás befejezésekor a Közösség más tagállamában van, mint ahol a küldeményként történő feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt (függetlenül attól, hogy a küldeményként történő feladást vagy a fuvarozást akár az értékesítő, akár a beszerző vagy – bármelyikük javára – más végzi).⁷⁹

Az alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alany az alanyi ÁFA-mentesség időszakában *nem járhat el* alanyi ÁFA-mentes minőségében a termék Közösségen belüli beszerzése esetén,⁸⁰ továbbá akkor sem, ha ilyen termékbeszerezés kapcsán az ÁFA-mentesség helyett az ÁFA-kötelezettséget választotta,⁸¹ vagy ha választás hiányában a közösségi adószámát megadta a számára terméket értékesítőnek.⁸²

Az Áfa tv. 19. § a) pontjában foglalt – a termék Közösségen belüli beszerzésének minősülő ügyletekre vonatkozó – *főszabály* tehát az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok részére is ÁFA-kötelezettséget keletkeztet, ugyanakkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok Közösségen belüli termékbeszerezés címén ilyen esetben sem kell ÁFÁ-t

⁷⁹ Lásd az Áfa tv. 21. §-át.

⁸⁰ Lásd az Áfa tv. 19. § a) pontját és 193. § (1) bekezdés e) pontját. A Közösségen belüli termékbeszerezés *prototípusának* minősülnek az Áfa tv. 19. § a) pontja szerinti ügyletek, amelyek során ÁFA-alanyok vagy nem ÁFA-alany jogi személyek terméket szereznek be olyan Héa-alany értékesítőtől, aki a Közösség azon tagállamában, ahol adóalanyként nyilvántartásba vették, nem részesül e tagállam joga szerint olyan Héa-mentességben, amely tartalmában a Héa-irányelv 282-292. cikkei szerinti, azaz a kisvállalkozások tevékenységére vonatkozó („alanyi”) adómentességnek felel meg. Továbbá ide tartoznak azon termékértékesítés ügyletek is, amelyek nem minősülnek ún. „távolsági értékesítések” és nem esnek a fel- vagy összeszerelés tárgyául szolgáló termékek értékesítését szabályozó Áfa tv. 29. §, illetve 32. §-a hatálya alá.

⁸¹ Lásd az Áfa tv. 20. § (5) bekezdését, amelynek értelmében az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok a NAV felé tett előzetes bejelentésük alapján dönthetnek úgy is, hogy az Áfa tv. 20. § (1) bekezdés d), illetve db) pontjának, valamint a (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti ÁFA-mentesség helyett az általuk teljesített Közösségen belüli termékbeszerezésekre vonatkozóan az Áfa tv. 19. § a) pontjában foglalt főszabály szerinti ÁFA-kötelezettséget választják. A NAV ebben az esetben is közösségi adószámot ad az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyoknak, amelynek használatával az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok eleget tudnak tenni a Közösségen belüli termékbeszerezés kapcsán keletkező ÁFA bevallási és befizetési kötelezettségüknek.

⁸² Lásd az Áfa tv. 20. § (7) bekezdését, ami szerint, ha a közösségi adószámmal rendelkező alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok az Áfa tv. 20. § (5) bekezdése alapján nem választanak ÁFA-kötelezettséget és a Közösségen belüli termékbeszerezéseik ellenértékének – ÁFA nélkül számított és éves szinten göngyöltött – összege az adott naptári évben és az azt megelőző naptári évben nem haladja meg a 10.000 EUR-nak megfelelő összeget, de egyéb okból (pl. Közösségen belüli adóalany részére teljesített szolgáltatásnyújtás miatt) már rendelkeznek közösségi adószámmal, amit egy termék Közösségen belüli beszerzése kapcsán megadnak a termék értékesítőjének, aki annak figyelembevételével jár el, akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok ezekre a beszerzéseikre, valamint az ezeket követő összes olyan Közösségen belüli termékbeszerezésre, amelyeket részükre az előzőekben említett ügyletek teljesítése évét követő második naptári év végéig teljesítenek, az általános ÁFA-kötelezettséget kötelesek alkalmazni. Az Áfa tv. 20. § (7) bekezdése alkalmazása és a közösségi adószám termék értékesítője részére történő megadása esetén ezt a tényt az első ilyen módon megvalósított Közösségen belüli termékbeszerezés teljesítésének napját követő hónap 20. napjáig be kell jelenteni a NAV-nak.

fizessenek,⁸³ amennyiben az adott naptári évben az Áfa tv. 20. § (1) bekezdés d) pontjában említett Közösségen belüli termékbeszerzéseik ellenértéke – ÁFA nélkül számítva és éves szinten göngyöltve – *nem haladja meg a 10.000 EUR-nak*⁸⁴ megfelelő pénzüsszeget, és ez a feltétel az adott naptári évet megelőző naptári évre is teljesült (nyilván abban az esetben, ha ilyen beszerzések ténylegesen történtek az előző évben is). A gyakorlatban úgy érvényesül ez a szabály, hogy az alanyi ÁFA-mentes magyar ÁFA-alany a vásárlását megelőzően jelzi a másik tagállamban nyilvántartott Héa-alany eladónak, hogy ő alanyi ÁFA-mentes státuszú. A másik tagállamban regisztrált eladó pedig – figyelembe véve a vevője előzetes jelzését – a terméket nem Héa-mentes Közösségi termékértékesítés keretében adja el az alanyi ÁFA-mentes magyar ÁFA-alanyának, hanem a saját tagállama szerinti ottani hozzáadottérték-adóval növelten. Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanynak pedig Magyarországon ezt követően semmilyen ÁFA-val kapcsolatos kötelezettsége nem merül fel ezen ügylettel kapcsolatban. Amennyiben pedig az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany más tagállamból történő termékbeszerzése az év elejétől göngyölve túllépi a 10.000 EUR-ban meghatározott értékhatárt, akkor az első olyan értékesítéstől kezdve, amellyel túllépték ezt az értékhatárt az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany köteles közösségi adószámot kiváltani és azt megadni a másik tagállambeli eladójának. A másik tagállamban nyilvántartott eladó ezt követően a terméket Közösségi adómentes ügyletként számlázza az ÁFA-mentes ÁFA-alany felé, aki ennek megfelelően belföldön a közösségi termékbeszerzésre irányadó általános szabályok szerint a termékre vonatkozó – jellemzően 27%-os – ÁFA-mértékkel ÁFA-t fog felszámítani, amit be is kell valljon és meg is kell fizessen. Az ÁFA bevallása mellett az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany az ügyletről Összesítő nyilatkozatot is köteles benyújtani, a beszerzett termékre saját maga által Közösségen belüli termékbeszerzés címén felszámított ÁFA-t pedig nem tudja levonásba helyezni, mivel az alanyi ÁFA-mentes jogállása ezt számára nem teszi lehetővé.

A fentebb ismertetett 10.000 EUR-s szabály alól vannak kivételek is. Így például ha az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany a Közösség más tagállamából az Áfa tv. 259. § 25. pontja szerinti új közlekedési eszközt vagy jövedéki szabad forgalomba még nem helyezett jövedéki terméket szerez be. Ezekben az esetekben ezen beszerzések a 10.000 EUR-s értékhatártól függetlenül *mindenképp* Közösségi termékbeszerzésnek minősülnek, ezért utánuk a Közösségi termékbeszerzés normál szabálya alapján magyar ÁFA-t kell fizetni.⁸⁵ Ugyanez a helyzet abban az esetben is, amennyiben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany a NAV részére előzetesen bejelentette, hogy a 10.000 EUR-s határ el nem érése esetén is ÁFA-kötelessé kívánja tenni a Közösségen belüli termékbeszerzéseit.⁸⁶

⁸³ Lásd az Áfa tv. 20. § (1) bekezdés *d)* és *db)* pontjait, valamint ugyanezen § (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontjait.

⁸⁴ A 10.000 EUR-s értékhatárba a Közösség azon tagállamaiban megtérített vagy megtérítendő ellenérték számít, amelyekben a termék a küldeményként történő feladásakor vagy a fuvarozás megkezdésekor volt. Az EUR-ban meghatározott értékhatár Ft-ra történő átváltása során a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történt csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető 2004. évi XXX. törvény hatálybalépésének napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamot (252,19 Ft/EUR) kell alkalmazni. Technikai előírás, hogy az így kapott összeget a kerekítési szabályok szerint 100.000 Ft-ra (illetve, ha az összeg ezt nem haladja meg, akkor 1.000 Ft-ra) kerekítve kell megállapítani. Az így meghatározott összeg tehát 2,5 millió forint. Az értékhatár elérését az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok a NAV részére be kell jelentsék az erre rendszeresített űrlapon, amelynek alapján részükre a NAV hivatalból közösségi adószámot ad.

⁸⁵ Lásd az Áfa tv. 19. § *b)* és *c)* pontját és a 20. § (1) bekezdésének *d)* pontját.

⁸⁶ Lásd az Áfa tv. 20. § (5) bekezdését és 19. § *a)* pontját.

9. Alanyi ÁFA-mentes jogállású ÁFA-alanyok által külföldről igénybe vett szolgáltatások

Külföldről igénybe vett szolgáltatásról (köznapi elnevezéssel *szolgáltatásimportról*) akkor van szó, ha egy magyar ÁFA-alany Magyarországon teljesülő szolgáltatást rendel meg egy olyan külföldön nyilvántartásba vett adóalanytól, akinek belföldön nincs adószáma, mivel belföldön gazdasági céllal nem telepedett le és lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye sincs belföldön. Ebben az esetben maga a szolgáltatás Magyarországon teljesül, ami miatt utána magyar ÁFA-t kell fizetni, viszont a szolgáltatást nyújtó adóalany külföldi és nincs belföldön adószáma, ami miatt a külföldi nem köteles ÁFA bevallására és fizetésére. Ilyen esetben a szolgáltatást saját nevében megrendelő magyar ÁFA-alany köteles a szolgáltatást nyújtó külföldi helyett az ÁFA-t a saját nevében bevallani és megfizetni.⁸⁷ Amennyiben egy alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany ilyen szolgáltatásimportot vesz igénybe, akkor tehát – alanyi ÁFA-mentes jogállása ellenére – ÁFA bevallási és fizetési kötelezettsége keletkezik.

10. Az alanyi ÁFA-mentes jogállás és egyes különös adózási módok együttes előfordulása

Érdemes röviden megvizsgálni azt a kérdést is, hogy az alanyi ÁFA-mentesség időszakában teljesített ügyletek esetében alkalmazható-e továbbra is a korábban (az alanyi ÁFA-mentesség választását megelőzően) az *ingatlanok értékesítése és bérbeadása* tekintetében az Áfa tv. 88. §-a alapján *választott ÁFA-kötelezettség*, valamint az Áfa tv. XVI. fejezetében szabályozott, a használt ingóságokra, műalkotásokra, gyűjteménydarabokra és régiségekre vonatkozó *különös szabályok szerinti adózási mód*.

Megállapítható, hogy az Áfa tv. alanyi ÁFA-mentességet szabályozó XIII. fejezetében nem található olyan előírás, ami szerint az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok az ingatlanok értékesítésére és bérbeadására irányuló tevékenységüket ne végezhetnék ÁFA felszámítása mellett alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyi minőségükben, ha arra korábban ÁFA-kötelezettséget választottak.

Viszont az alanyi ÁFA-mentesség az ÁFA-alanyok valamennyi – az ÁFA tv-ben kivételként meg nem nevezett – tevékenységére kiterjed, és ez alól az ingatlanok értékesítésére és bérbeadásra irányuló tevékenység sem képez kivételt, még akkor sem, ha arra vonatkozóan maguk az ÁFA-alanyok választottak korábban ÁFA-kötelezettséget. Az alanyi ÁFA-mentesség választása tehát az Áfa tv. 88. §-a szerinti korábbi választást *felülírja*, vagyis az ÁFA-alanyok az alanyi ÁFA-mentesség időszakában ezeket a tevékenységeket ÁFA-mentesen – de nem „tárgyi ÁFA-mentesen”, hanem alanyi ÁFA-mentesen – kötelesek végezni. Az ingatlanok adóköteles értékesítésére és bérbeadására vonatkozó korábbi választásnak 5 éves időtartama⁸⁸ az alanyi ÁFA-mentesség időszaka alatt nem nyugszik, hanem folyamatosan halad előre. Tehát abban az esetben, ha az alanyi ÁFA-mentesség megszűnésének az időpontjáig az ingatlanok ÁFA-köteles értékesítésére és bérbeadására vonatkozó 5 éves időtartam még nem telt el, akkor az ingatlanok értékesítése és bérbeadása tekintetében korábban ÁFA-kötelezettséget választó ÁFA-alanyok az alanyi ÁFA-mentes-

⁸⁷ Lásd az Áfa tv. 140. §-át.

⁸⁸ Lásd az Áfa tv. 88. § (5) bekezdését.

ség megszűnésének időpontjától az 5 éves időszak végéig ismét ÁFA-kötelesen kötelesek végezni a választásukkal érintett tevékenységeket.

Az Áfa tv. XIII. fejezetében szabályozott alanyi ÁFA-mentességgel *egyidejűleg nem alkalmazható* a használt ingóságokra, műalkotásokra, gyűjteménydarabokra és régiségekre vonatkozó különös adózási mód⁸⁹ sem. Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok azon ügyletei, amelyek e különös adózási mód szabályai alá tartoznának, az alanyi ÁFA-mentességre tekintettel *szintén ÁFA-mentesnek* minősülnek, ugyanis az alanyi ÁFA-mentesség időszakában az ÁFA-alanyok minden szolgáltatására és termékértékesítésére kiterjed az alanyi ÁFA-mentes jogállás (kivéve azokat az eseteket, amelyekben az Áfa tv. expressis verbis kimondja, hogy nem jogosultak eljárni alanyi ÁFA-mentesként). Mivel az ÁFA-alanyok alanyi ÁFA-mentes jogállása az Áfa tv. XVI. fejezete keretében szabályozott tevékenységükre is kiterjed, valamint az Áfa tv. az alanyi ÁFA-mentes státusz időszakában felmerülő, kivételesen ÁFA-fizetési kötelezettséget keletkeztető esetek taxatív felsorolásában nem említi az ÁFA-alanyok Áfa tv. XVI. fejezete szerinti tevékenységét, ezért *kizárt*, hogy az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok ebben a minőségükben az Áfa tv. XVI. fejezetében foglalt különös szabályok alapján ÁFA-fizetési kötelezettséget teljesítsenek.

11. Az alanyi ÁFA-mentes jogállás és a belföldi fordított adózás

Az ún. *belföldi fordított adózás* körébe tartozó tényállásokat az Áfa tv. 142. §-a tartalmazza. Ezek esetében az ügylet után nem a terméket értékesítő vagy szolgáltatást nyújtó ÁFA-alany, hanem a terméket, szolgáltatást saját nevében *megrendelő ÁFA-alany* köteles az ÁFA megfizetésére.

Azonban a belföldi fordított adózás *kizárólag* azokban az esetekben alkalmazható⁹⁰ – az egyéb feltételek teljesülése mellett – amikor az ügyletben szereplő *felek mindegyike* olyan jogállású ÁFA-alany, amely alapján tőle az ÁFA fizetése követelhető. Mivel az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany a rá jellemző főszabály szerint ÁFA fizetésére nem kötelezett, ezért nem minősül olyan ÁFA-alanyoknak, akitől az ÁFA fizetése követelhető lenne. Ennek alapján, a tényállás hiába felelne meg minden egyéb vonatkozásában a belföldi fordított adózás szabályainak, amennyiben annak valamely szereplője (akár a vevő/megrendelő, akár a teljesítésre kötelezett ÁFA-alany) alanyi ÁFA-mentes jogállással rendelkezik, akkor az ügyletre *nem alkalmazhatóak* a belföldi fordított adózás szabályai.

12. ÁFA-bevallási és Összesítő nyilatkozat-tételi kötelezettség az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok esetében

Az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok ilyen minőségükben *mentesülnek*⁹¹ az Art. szerinti ÁFA-bevallási kötelezettség teljesítése alól azon *havi* adómegállapítási időszakok tekintetében, amelyekben nincs olyan önadózással megállapítandó fizetendő adójuk, amelyről

⁸⁹ Lásd az Áfa tv. XVI. fejezetének előírásait.

⁹⁰ Lásd az Áfa tv. 142 § (3) bekezdését.

⁹¹ Lásd az Áfa tv. 257. § (1) bekezdésében és a (2) bekezdés *b)* és *ba)* pontjában, valamint az Art. 2. melléklet I./B) 3.4. pontjában foglalt előírásokat.

a NAV-nak bevallást kell tenniük, illetve nincs az Áfa tv. 4/A. melléklet I. pontja szerinti Összesítő nyilatkozat tételi kötelezettséget keletkeztető ügyletük, valamint ÁFA-levonásra nem jogosultak vagy ÁFA-levonásra jogosultak ugyan, de az ÁFA-levonási jogot ténylegesen nem gyakorolják.

Abban az esetben, ha valamely havi adómegállapítási időszakban az említett mentesítő feltételek bármelyike nem áll fenn (például az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany valamely Közösségi ügylete kapcsán Összesítő nyilatkozatot kell tегyen), akkor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany köteles az adott havi adómegállapítási időszakra ÁFA-bevallást benyújtani. A fenti havi gyakoriságú bevallási kötelezettség miatt Közösségi ügyletek esetén az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok az Összesítő Nyilatkozat bevallási kötelezettségüket is minden esetben *havonta* kötelesek teljesíteni, mégpedig a tárgyhónapot követő hónap 20-áig.⁹²

Az ismertetett előírások alapján az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok csak azokra a hónapokra kötelesek ÁFA-bevallást és Összesítő nyilatkozatot benyújtani, amelyekben az ÁFA-bevallási kötelezettség alóli mentesülésük valamely feltétele nem áll fenn, illetve Összesítő nyilatkozat benyújtásával érintett ügyletet teljesítenek.

13. Záró gondolatok

Az alanyi ÁFA-mentesség e tanulmányban ismertetésre került szabályai alapján könnyen belátható, hogy nem felel meg a valóságnak az a közvélekedés, ami szerint az ÁFA tv. előírásait – érintettség hiányában – nem kell ismerjék és figyelembe vegyék gazdasági döntéseik során azok az ÁFA-alanyok, akik az ÁFA-rendszerében – a feltételek teljesítése esetén – éltek a jogalkotó által biztosított lehetőséggel és alanyi ÁFA-mentes jogállást választottak. Mint látható az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alanyok működése során is számtalan olyan gazdasági esemény fordulhat elő, amelyek kapcsán alkalmazniuk kell az ÁFA tv. normál körülmények között kétségtelenül tőlük távol lévő és rájuk nem vonatkozó szabályait. Ilyen tényállások tipikusan (de nem kizárólagosan) akkor jelentkeznek, amikor az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany nem belföldön bonyolít le valamilyen ügyletet, vagy a partnere magyarországi adóhatósági regisztrációval nem rendelkezik, vagy pedig az ÁFA tv. speciális szabályozása alá tartozó termék (pl. új közlekedési eszköz, építési telek, új beépített ingatlan, stb.) képezi az ügylet tárgyát. Ezekben az esetekben az alanyi ÁFA-mentes ÁFA-alany nem járhat el ebbeli általános minőségében és a rá, illetve az adott ügyletre vonatkozó speciális szabályokat köteles alkalmazni, amelynek elmaradása esetén jelentős anyagi kihatással bíró ÁFA-fizetési kötelezettséggel és jogkövetkezményekkel (adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság) kell számolnia, amelyek elkerüléséhez – megismerésük és figyelembe vételük esetén – remélhetőleg az ebben a dolgozatban írottak is hozzá tudnak járulni.

⁹² Lásd az Áfa tv. 4/A. melléklet I./2. pontját.